

Nr 10.

Av herr **Karlsson** i Grängesberg, *om viss ändring i förordningen om livräntetillägg åt vissa livräntetagare.*

Med bifall till ett av Kungl. Maj:t vid 1938 års riksdag framlagt förslag (prop. nr 5) beslutade riksdagen antaga en förordning om livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående skada till följd av olycksfall i arbete. Enligt denna förordning (Sv. Förf.-saml. 1938 nr 216) skall livräntetillägg utgå med 125 procent av livräntan, dock ej för livränta som understiger 90 kronor för år.

Detta innebär, att livräntetillägg skall utgå endast till sådana invalider som på grund av olycksfallsskada fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst 30 procent eller däröver. Enligt 1901 års olycksfallsförsäkringslag är nämligen den årliga livräntan för helinvalid fastställd till endast 300 kronor. Vid minskning av arbetsförmågan utgår livränta med det lägre belopp som svarar mot den procentuellt beräknade nedsättningen av arbetsförmågan.

Denna bestämmelse, att livräntetagare, vars arbetsförmåga är nedsatt med mindre än 30 procent, icke erhålla något livräntetillägg, måste betecknas såsom en orättvisa mot dessa invalider. Rättvisligen bör för dessa livräntetagare fastställas samma bestämmelser som de vilka gälla för i statens tjänst olycksfallsskadade. För dessa sistnämnda livräntetagare ha statsmakterna icke gjort någon dylik begränsning. Då det gäller under arbete i statens tjänst skadade, utgår ett tillägg av 125 procent till samtliga livräntetagare.

För att något belysa verkningarna av ovan nämnda begränsning, anser jag mig böra anföra ett konkret exempel från min egen hemkommun. En gruvarbetare P., vilken arbetade i en av de s. k. smågruvorna i Bergslagen, skadades vid en explosion då han borrhade eld på ett gammalt, ej avbrunnet sprängskott. Hans ögon skadades därvid så svårt, att han blev oförmögen att fortsätta gruvarbetet. Då livräntan till honom fastställdes, bestämdes livräntebeloppet efter en beräknad nedsättning av hans arbetsförmåga med endast 25 procent. Han tillerkändes sålunda en årlig livränta av 75 kronor. Personen i fråga är en synnerligen arbetsam, energisk och skötsam man. Han har dock på grund av sin hårt nedsatta synförmåga haft stora svårigheter i de olika arbeten som han periodvis kunnat erhålla. Under senare år har han arrenderat ett torp, och genom arbete i skogen, körning och dyl., skaffat sig en mycket knapphändig utkomst. Hans hustru och hans fjortonåriga dotter arbeta vid hans sida, så långt deras förmåga sträcker sig. Familjen lever i mycket knappa omständigheter och under ständiga ekonomiska bekymmer. För denna familj betyder

100 kronor oerhört mycket. På grund av den nu gällande begränsningen erhåller denne hårt prövade livräntetagare icke något tillägg till sin knappa livränta.

Man kan inte undgå att känna sig upprörd inför dylika fall. Och de äro många. Man måste också förstå att dessa fattiga invalider känna sig orättvist behandlade. Jag anser därför att riksdagen bör vidtaga sådan ändring av nu gällande bestämmelser, att samtliga livräntetagare som det här gäller må komma i åtnjutande av livräntetillägg.

De sammanlagda kostnaderna för livräntetilläggen torde, efter genomförande av här påyrkade ändring, kunna täckas genom att det under femte huvudtiteln för detta ändamål äskade anslaget höjes till 900,000 kronor. Antalet gamla livräntetagare, varom här är fråga, minskas årligen. Anslagsbehovet för täckande av livräntetilläggen kommer sålunda att minskas från år till år, för att slutligen helt försvinna.

Med stöd av vad ovan anförts får jag sålunda hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att första paragrafen i förordningen den 3 juni 1938 om livräntetillägg åt vissa livräntetagare må erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Den, som äger rätt till livränta enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, äger erhålla årligt livräntetillägg, motsvarande 125 procent av livräntan. Tillägg utgår ej för livränta som grundas på försäkring enligt 24 § i lagen.

Livräntetilläggen bestridas av statsmedel samt bestämmas och utgivas av riksförsäkringsanstalten.

Stockholm den 14 januari 1939.

Verner Karlsson.
